

NOORDHOFF's HANDELSBIBLIOTHEEK

BOEKHOUDEN

DOOR

A. A. D. BOUWHOF
J. C. LAGERWERFF
J. H. A. KREDIET

DEEL I VIERDE DRUK

f 2.50, geb. f 3.—

P. NOORDHOFF N.V. 1937
GRONINGEN—BATAVIA

BOEKHOUDEN

DOOR

A. A. D. BOUWHOF,
J. C. LAGERWERFF
EN J. H. A. KREDIET

DEEL I

VIERDE DRUK

P. NOORDHOFF N.V. — 1937 — GRONINGEN, BATAVIA.

INHOUD.

AFDELING I.

Methode der enkelvoudige overdrachtsposten.

AFDELING II.

Methode der collectieve overdrachtsposten.

AANHANGSEL.

---

tot 210.

AFDELING II.

De methode van de collectieve overdrachtsposten.

HOOFDSTUK XI.

A. Dag- of Hulpboeken.

In Afdeling I werd behandeld de methode van de *enkelvoudige* overdrachtsposten (ook wel „dagelijkse methode van Dubbel-Boekhouden" genoemd), waarbij in de loop van het boekjaar alle transacties, in tijdsvolgorde, in één en hetzelfde boek, *het dagboek*, werden opgenomen.

Gebruik van één enkel boek als dagboek stuit echter bij ondernemingen van enige omvang op moeilijkheden, omdat *arbeidsverdeling* bij het bijhouden van het dagboek, in die vorm, niet mogelijk is. Ook het terugvinden van een bepaald feit in het dagboek is niet eenvoudig, wegens de grote *verscheidenheid* en het aanzienlijk *aantal* der dagboekposten.

Om aan deze bezwaren tegemoet te komen, wordt het dagboek in delen gesplitst. Elk der delen van het gesplitste dagboek heet ook *dagboek* (meer verouderd is de naam *hulpboek*). In het volgende zullen wij daarom uitsluitend de naam „dagboek" gebruiken.

Bij elkaar behorende posten worden in *hetzelfde* deel van het gesplitste dagboek ondergebracht.

Zo worden alle ontvangsten en uitgaven van *geld* in dát deel opgenomen, dat de naam **„Kasboek"** draagt.

Alle ontvangsten en betalingen, door tussenkomst van *de bank verricht*, komen in het **„Bankboek"**.

Alle inkopen op rekening komen in het **„Inkoopboek"**; alle verkopen op rekening in het **„Verkoopboek"**.

Zo kan het dagboek nog verder gesplitst worden. Hoe ver men de splitsing van het dagboek ook voortzet, steeds zullen er weinig voorkomende transacties *van uiteenlopende aard* blijven voorkomen.

Deze boekt men in dát deel van het dagboek, waaraan men de naam **„Aanvullings-memoriaal"**, „Prima-Notaboek" of „Diverse Postenboek" geeft.

Elk dagboek wordt in tijdsvolgorde bijgehouden.

Wèlke dagboeken gebruikt worden, hangt af *van de aard* en van het *aantal* der transacties. Komen veelvuldig transacties *van dezelfde aard* voor, dan is het gewenst, deze in een daarvoor *speciaal* te bestemmen dagboek aan te tekenen.

De dagboeken kunnen zeer verschillend zijn ingericht. Hier volgt een eenvoudige liniatuur voor een

Inkoopboek.

Datum	No. factuur	Gekocht van		Omschrijving	Folio Cred.-boek	Bedrag
		Naam	Woonplaats			

De binnenkomende facturen, over *op crediet* gekochte goederen, worden eerst vergeleken met de betreffende bestelling en nagerekend. Na accoordbevinding worden zij in het *inkoopboek* geboekt; alleen de naam van de leverancier, zijn adres, een zeer beknopte omschrijving, en het eindbedrag van de factuur worden overgenomen.

Alle binnengekomen facturen worden doorlopend genummerd, en, nadat de gegevens in de boeken zijn opgenomen, in een speciale map opgeborgen. Bij de post in het inkoopboek wordt het nummer van de factuur vermeld.

Het opnemen van de *volledige* factuur wordt hierdoor onnodig; immers wenst men later, voor nadere bijzonderheden over de inkoop, de factuur te raadplegen, dan geeft het inkoopboek het nummer, waarop deze factuur in de map te vinden is.

De betekenis van de kolom „folio Crediteurenboek" in het inkoopboek wordt later besproken.

Een „verkoopboek" kan op eenvoudige wijze als volgt worden ingericht.

Teneinde de totale koerswaarde van de in onderpand te geven effecten te berekenen, kan het volgende schema worden opgesteld:

Prolongatie:	*f*............
Bij.... % surplus:	-............
Koerswaarde onderpand:	*f*............

Voor de geldnemer zijn aan het sluiten van een prolongatie kosten verbonden. Deze zijn:

1°. **de zegelkosten** (steeds $2 \times f\, 0{,}30$) voor de in duplo opgemaakte prolongatie-acte;

2°. **de prolongatie-provisie,** ten bedrage van $1^1/_2$ ‰ van het prolongatie-bedrag;

3°. **de rente,** tegen het bij het sluiten van de prolongatie vast te stellen percentage.

Van deze kosten worden:

de zegelkosten en de provisie steeds bij vooruitbetaling voldaan, dus bij het sluiten van de prolongatie. Deze bedragen worden van het prolongatie-bedrag ingehouden;

de rente wordt bij het aflossen van de prolongatie betaald, dus na het verstrijken van de maand, waarvoor de prolongatie werd gesloten. De rente wordt dus tegelijk met het af te lossen prolongatie-bedrag vereffend.

Hypothecaire geldlening.

Artikel 1208 van het Burgerlijk Wetboek zegt:

„Onderzetting of hypotheek is een zakelijk regt op onroerende goederen, strekkende om daaraan de voldoening eener verbindtenis te verhalen."

De eigenaar van een onroerend goed kan dus aan een ander hypotheek op dat goed geven. Dit geschiedt in de regel bij het sluiten van een geldlening.

Wenst bv. iemand, die in het bezit van een huis is, *f* 12000 bij een hypotheekbank te lenen, dan zal de bank hypotheek tot dat bedrag eisen.

Degene, die het geld ter leen ontvangt, is dan hypotheek*gever* en de bank, die het geld verstrekt, de hypotheek*nemer*.

De acte van hypotheek moet notarieel worden opgemaakt (art. 1217 B.W.) en ingeschreven worden in de registers van hypotheek. De volgorde der hypotheken hangt af van de datum van inschrijving in de hypotheekregisters.

De *eerste* hypothecaire schuldeiser kan bedingen, dat bij gebreke van behoorlijke voldoening van de hoofdsom of van de betaling der verschuldigde renten, hij het recht heeft van parate executie.

N.B. Voor een meer uitgebreide uiteenzetting over de wissels en de hypotheek, verwijzen wij naar „Handelsrecht" door Mr. Dr. M. Spaander.

A. A. D. BOUWHOF en
J. C. LAGERWERFF

HANDELSREKENEN

voor middelbare en hogere handelsscholen, h. b. s. A, handelscursussen, studie praktijkexamens, akte U en zelfstudie.

De eerste drie delen bevatten de volledige stof, vereist voor de eindexamens der handelsscholen.
Het vierde deel is uitsluitend bestemd voor candidaten, die wensen opgeleid te worden voor verschillende praktijkexamens. Het supplement is voor de studie akte m.o., voor accountantsexamens en staatspraktijkdiploma.

Deel I *f* 2.00, gebonden *f* 2.50; deel II *f* 2.75, gebonden *f* 3.25, deel III *f* 2.90, gebonden *f* 3.40; deel IIIA *f* 1.75; deel IV *f* 4.25, gebonden *f* 4.75; Supplement *f* 4.90, gebonden *f* 5.40. Supplement B. *f* 4.90, gebonden *f* 5.40.

Antwoorden op deel I, II en III à *f* 0.50.

Volledige uitwerkingen op deel I, II, III en IIIA à *f* 1.—, uitsluitend voor h.h. leraren verkrijgbaar, op IV *f* 2.—, op suppl. *f* 2.25, op suppl. B *f* 1.90.

Een voldoend begrijpen der bewerkingen in het handelsrekenen veronderstelt het vertrouwd zijn met het milieu, waarin deze bewerkingen worden uitgevoerd. In de leerboeken volgen deze bewerkingen dan ook steeds op een behandeling van dit milieu; het ene leerboek doet dit laatste meer uitgebreid, het andere minder.
De schrijvers hebben zich voorgesteld aan de hier bedoelde behandeling bijzondere zorg te besteden: de beschrijving der techniek staat daarom sterk op de voorgrond.
Naar onze mening is dit principe juist. (*Maandbl. v. h. Boekh.*)

Wat we indertijd schreven over de vier delen Handelsrekenen van dezelfde schrijvers, kunnen we ook van dit werk getuigen. Het munt uit door volledigheid en degelijkheid van behandeling. Alle onderwerpen komen goed tot hun recht, zijn glashelder besproken en munten uit door duidelijkheid van dictée. Ons trof vooral de uitvoerige en degelijke behandeling van de hoofdstukken over samengestelde Interest en Annuïteiten. Het werk is een waardig Supplement op zijn vier voorgangers. (*De Vacature*).

De waarde van een leerboek leert men het best kennen in de praktijk van het onderwijs. Welnu: in die praktijk heeft B. en L. me nog nooit teleurgesteld. Het leerboek wordt steeds beter.
Het sukses, dat blijkt uit een vierde druk in betrekkelijk korte tijd, is verdiend. (*Het Kath. Schoolblad*).

Voor „Mercurius" lijkt mij dit werk, door de schitterende en toch eenvoudige behandeling der theorie, de repetitievragen en de woordenlijsten een prachtleerboek. Door de grondige verwerking van de handelskennis is een afzonderlijk leerboek voor dit vak haast overbodig. Ook de taak van den leraar wordt door de heren B. en L. zeer vergemakkelijkt. Bij 't gebruik van andere leerboeken moest ik zelf allerlei definities geven. B. en L. doen dit zo afdoende, dat al dit werk mij door hen bespaard wordt.
Genoemde voordelen gelden m. i. nog veel sterker bij gebruik voor Handelskennis L. O. Vooral voor deze akte acht ik 't boek van de heren B. en L. 't beste, dat in ons land verschenen is.
J. E. M., Leraar Boekh. M. O. te A.

P. NOORDHOFF N.V. — GRONINGEN-BATAVIA